

Kravspecifikation för kontrollsystem och projektrapporter

Här behandlas krav på Kontrollsystem och Projektrapporter för kontroll av Entreprenörer på Byggarbetsplatsen samt särskilt om utstationeringsregistret.

Bakgrund och definitioner

Denna Kravspecifikation är ett kompletterande dokument till "Hållbar byggbransch - särskilda villkor för finansiering" (de "Särskilda Villkoren").

Kravspecifikationen och de Särskilda Villkoren är resultatet av "Bankinitiativet Hållbar byggbransch", ett branschinitiativ i samverkan mellan bank-, fastighets- och byggsektorn. Syftet är att motverka arbetsmarknadskriminalitet samt förhindra att finansiering används i kriminella syften och på så sätt bidra till en sund konkurrens. Bankinitiativet Hållbar byggbransch (BHB) redovisar mer information om Särskilda villkor och annat på BHB:s hemsida (www.bankinfrastruktur.se/hallbar-byggbransch).

Bankerna har i samverkan med Byggherrarna formulerat en miniminivå på kontrollpunkter och gränsvärden i Kontrollsystemen. Dessa värden framgår av denna Kravspecifikation.

Om inte annat framgår av denna Kravspecifikation ska de termer som definieras i de Särskilda Villkoren ha samma innebörd då de används i denna Kravspecifikation och de tolkningsregler som anges i inledningen och avsnitt 1 (*Definitioner och Tolkning*) i de Särskilda Villkoren ska gälla även för denna Kravspecifikation.

I den mån en avvikelse föreligger mellan bestämmelser i denna Kravspecifikation och bestämmelser i de Särskilda Villkoren, ska bestämmelserna i de Särskilda Villkoren ges företräde.

Kredittagarens skyldighet att implementera ett Kontrollsystem

Kredittagarens skyldighet att implementera och inneha ett Kontrollsystem på Byggarbetsplatsen följer av avsnitt 2 (*Kontrollsystem och Projektrapport*) i de Särskilda Villkoren. Kontrollsystemet ska kunna hantera systematisk föransökan av Entreprenörer och producera digitala Projektrapporter. Kredittagaren ska löpande under avtalstiden kontrollera och kunna redovisa Projektets samtliga Entreprenörer. Projektrapporterna ska uppfylla kraven i de Särskilda Villkoren och bestämmelserna nedan:

1. Kontrollsystemet ska ta fram Projektrapporter där samtliga Entreprenörer finns med.
2. Kontrollsystemet ska vara sammankopplat med den Elektroniska Personalliggaren.
3. Kontrollsystemets information om Entreprenörerna ska hållas aktuell.

4. Kontrollsystemet ska kunna hantera samtliga bolagsformer vad gäller föransökan och koppling till elektroniska personalliggare. Vidare förväntas kreditinformation inhämtas för tillämpliga bolagsformer för att effektivisera arbetet med riskbedömning och godkännande med koppling till gränsvärden. Avseende bolagsformer bör även bolagsnummer som samordningsnummer, filialnummer och skatteregistreringsnummer för utländska Entreprenörer kunna hanteras. Kontrollsystemet ska minst dagligen uppdateras med kreditupplysningsinformation om Entreprenörerna (daglig information ska hämtas i den omfattning som är tekniskt möjlig).
5. Manuella justeringar i kontrollsystemet ska vara spårbara och framgå av Projektrapporten.
6. Kontrollsystemet ska leverera Projektrapporter med minst tre signalljus som utgår från de gränsvärden som finns i Kontrollsystemet (se vidare nedan). Gränsvärdena ska göras tillgängliga och kunna redovisas för Kreditgivaren. Med fördel lämnas dessa i Projektrapporten för att förtydliga att dessa överensstämmer med gränsvärden satta inom ramen för BHB (se nedan).
7. Kontrollsystemet ska kunna skilja på en föransökt Entreprenör och en icke föransökt Entreprenör. Andelen föransökt Entreprenörer enligt punkt 3 i de Särskilda Villkoren ska visas i procent som andel av totalt antal Entreprenörer på Byggarbetsplatsen.
8. Kontrollsystemet ska uppfylla gällande dataskyddsbestämmelser.

Kontrollsystemets bankgemensamma gränsvärden (signalljus)

Enligt de Särskilda Villkoren ska en Projektrapport innehålla ett signalljussystem med minst tre signalljus som anger om det finns avvikelser i enlighet med följande färgskala:

- (a) grön färg – OK (tillämpliga krav uppfylls);
- (b) gul färg – Undersök (eventuell avvikelse); och
- (c) röd färg – Varning (avvikelse).

Enligt punkt 2.5 i de Särskilda Villkoren ska Kredittagaren tillse att gränsvärden fastställs i Kontrollsystemet (se nedan). Gränsvärdena får inte överstiga de gränsvärden som anges i Kravspecifikationen. Dessa gränsvärden är gemensamma för samtliga finansiärer som deltar i BHB.

Både eventuell avvikelse i form av Undersök (gul) och avvikelse i form av Varning (röd) mot något av de bankgemensamma gränsvärdena i tabell 1 nedan ska förklaras och vid behov åtgärdas. Avvikelsen, tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder, ska framgå i Kredittagarens Projektrapport. Ytterligare krav vid avvikelser mot de bankgemensamma gränsvärdena i tabell 1 och 2 framgår av de Särskilda Villkoren

Tabell 1: Bankgemensamma gränsvärden (signalljus)

Kontrollområde med signalljus	OK (tillämpliga krav uppfylls)	Undersök (eventuell avvikelse)	Varning (avvikelse)
Registrerad för svensk F-skatt	Entreprenören är registrerad för svensk F-skatt.		Entreprenören är inte registrerad för svensk F-skatt.
Registrerad som arbetsgivare i Sverige	Entreprenören är registrerad som arbetsgivare och har redovisat arbetsgivaravgifter under de senaste 10 månaderna.	<p>Det saknas uppgift om Entreprenören är registrerad som arbetsgivare.</p> <p>Entreprenören är registrerad som arbetsgivare, men det saknas uppgift om antalet anställda.</p> <p>Entreprenören är registrerad som arbetsgivare, men den senaste arbetsgivardeklarationen innehåller ingen redovisning av arbetsgivaravgifter.</p> <p>Entreprenören är registrerad som arbetsgivare, men uppgifterna om antalet anställda stämmer inte överens med motsvarande uppgifter i Entreprenörens årsredovisning.</p>	<p>Entreprenören har inte redovisat några arbetsgivaravgifter men är fortfarande registrerad som arbetsgivare.</p> <p>Entreprenören har redovisat arbetsgivaravgifter uppgående till 0 kr de 10 senaste arbetsgivardeklarationerna, men är fortfarande registrerad som arbetsgivare.</p>
Skuldsaldo, skatter och avgifter, hos Kronofogden (belopp i SEK)	Inget eller ringa skuldsaldo (bestående av skatter och avgifter) föreligger hos Entreprenören i allmänna mål hos Kronofogden (uppgående till mindre än 2 000 kr).	<p>Ett mellanstort skuldsaldo (bestående av skatter och avgifter) föreligger hos Entreprenören i allmänna mål hos Kronofogden (mellan 2 000 kr och 25 000 kr <u>och</u> understigande 1 % av Entreprenörens årliga omsättning).*</p> <p>Om en Entreprenör har ett skuldsaldo hos Kronofogden som överstiger detta gränsvärde ska Kredittagaren vidta åtgärder enligt punkt 4.2 och 4.3 i de Särskilda Villkoren.</p>	Ett stort skuldsaldo (bestående av skatter och avgifter) föreligger hos Entreprenören i allmänna mål hos Kronofogden (överstigande 25 000 kr eller 1 % av Entreprenörens årliga omsättning). *

**) I de fall omsättning inte återfinns som officiell uppgift ska alternativt högsta omsättningsintervall (enligt SCB eller annat motsvarande statligt register) inhämtas och användas.*

Kontrollsystemets övriga kontrollpunkter (signalljus)

Projektrapporten ska även innehålla de övriga kontrollpunkter som en Kreditgivare vill ta del av för att få en helhetsbild av status i Projektet.

De övriga kontrollpunkterna ska också hanteras med ett signalljussystem. Avvikelse från dessa kontrollpunkter utgör inte ensamt en avvikelse mot de Särskilda Villkoren eller Kravspecifikationen. Bankerna ser dock positivt på att eventuella avvikelser utreds och eventuellt åtgärdas. De övriga kontrollpunkterna med signalljus i Kontrollsystemet presenteras nedan.

Tabell 2: Bankgemensamma övriga kontrollpunkter (signalljus)

Övriga kontroller	OK (tillämpliga krav uppfylls)	Undersök (eventuell avvikelse)	Varning (avvikelse)
Företags- och organisationsform	Entreprenören innehar någon av följande företags- eller organisationsform: AB, HB, KB, EF Kommun, Kommunalförbund, Landsting, eller Statliga enheter.	Entreprenören innehar någon övrig företags- eller organisationsform.	
Företaget är registrerat för moms	Entreprenören är momsregistrerad.	Entreprenören är inte momsregistrerad.	
Kontroll av företrädare (VD/styrelseledamöter) i svenska AB	Ingen negativ information avseende företrädare hos Entreprenören förekommer.	Det finns negativ information avseende företrädare hos Entreprenören.	
Skuldsaldo, enskilda mål, hos Kronofogden (belopp i SEK)	Inget eller ringa skuldsaldo föreligger hos Entreprenören i enskilda mål hos Kronofogden (uppgående till mindre än 5 000 kr).	Ett mellanstort skuldsaldo föreligger hos Entreprenören i enskilda mål hos Kronofogden (mellan 5 000 kr och 50 000 kr <u>och</u> understigande 1 % av Entreprenörens årliga omsättning).*	Ett stort skuldsaldo föreligger hos Entreprenören i mål hos Kronofogden (överstigande 50 000 kr <u>eller</u> 1 % av Entreprenörens årliga omsättning).*

**) I de fall omsättning inte återfinns som officiell uppgift ska alternativt högsta omsättningsintervall (enligt SCB eller annat motsvarande statligt register) inhämtas och användas.*

Projektrapporternas struktur och layout

Enligt definitionen för Projektrapport i de Särskilda Villkoren ska en sådan rapport uppfylla de krav som anges i Kravspecifikationen. Bankerna har tagit fram följande krav på Projektrapportens struktur och layout:

1. En översiktlig bild över utfallet i Projektrapporten från Byggarbetsplatsen ska lämnas på första sidan. Utfall i Projektet sammanfattas av ett antal signalljus (t.ex. 10 röda, 5 gula, 25 gröna) och redovisas gärna i ett pajdiagram. Det ska också finnas en förklaring av signalljusens betydelse. Information om antal ej föranmälda Entreprenörer, procentuellt redovisade i förhållande till total mängd Entreprenörer på Byggarbetsplatsen, ska också lämnas på första sidan.
2. Fördjupad information ska omfatta ett Entreprenörsträd som uppvisar sambandet mellan Entreprenörer (uppdragsgivare/uppdragstagare). Utfallet från kontrollpunkterna enligt Tabell 1 och 2 ovan för respektive Entreprenör ska visas med signalljus. Vid eventuell avvikelse ska denna förklaras och eventuell åtgärd ska kommenteras. Förklaringar och kommentarer ska sparas i Kontrollsystemet.
3. Signalljus från Kontrollsystemets grundvärden måste framgå även för de Entreprenörer där avvikelser manuellt omvärderats och godkänts. När avvikelser godkänns manuellt ska detta framgå av Projektrapporten. Beslut om vidtagna åtgärder vid ej godkända avvikelser ska dokumenteras och framgå av Projektrapporten.
4. Det ska finnas fördjupad information vid avvikelser för respektive Entreprenör (t.ex att restförda skulder uppgår till [*summa*] kr eller att svensk F-skatt saknas för den relevanta Entreprenören).

Bankerna har samarbetat med leverantörer av Kontrollsystem för framtagande av Projektrapporter. Det är bankernas målsättning att projektrapporter för tillkommande leverantörer av Kontrollsystem ska följa en liknande struktur och layout, då det kommer att effektivisera och förenkla arbetet framöver för alla inblandade parter.

Omfattning och rapportdjup

Register för föranmälda Entreprenörer och Entreprenörsträd på respektive Byggarbetsplats ska byggas upp och hållas intakt på respektive Projekt under hela den tid som Byggverksamhet pågår i Projektet. Projektrapporten avser att ge information om förflyttning över en tidsperiod (gärna anpassningsbar för Projektrapporten). Fördjupade utdata i Projektrapporten under byggtiden bör begränsas till aktiva Entreprenörer när Projektrapporten tas ut. Aktiva Entreprenörer är de som besökt Byggarbetsplatsen under de senaste 90 dagarna (även uppdragsgivaren till den aktiva Entreprenören ska inkluderas).

Godkända föranmälda företag

Kredittagaren ska tillse att en Entreprenör, innan Entreprenören påbörjar Byggverksamhet på Byggarbetsplatsen för första gången, föranmäls enligt avsnitt 3 (*Föranmälan, kontroll och godkännande*) i de Särskilda Villkoren (om inget undantag föreligger enligt samma avsnitt). Kredittagaren ska genom Kontrollsystemet och via fysiska kontroller av Byggarbetsplatsen enligt avsnitt 5 (*Kontroll av byggarbetsplatsen*) i de Särskilda Villkoren kontrollera att Entreprenörer som befinner sig på Byggarbetsplatsen är föranmälda. Antalet ej föranmälda Entreprenörer ska redovisas i Projekt rapporten. Det ska även framgå om Entreprenören därefter godkänts eller avvisats enligt punkt 3. i de Särskilda Villkoren.

Särskilt om utstationeringsregistret

För att ett utländskt företag ska kunna låta anställda arbeta i Sverige behöver företaget registrera vilka individer som ska arbeta i Sverige, på vilken arbetsplats de ska göra det och under vilket tidsspann de kommer vara här. Registreringen ska ske i Arbetsmiljöverkets Utstationeringsregister. Detta är viktigt eftersom utländsk arbetskraft bara får arbeta i Sverige under en begränsad tid enligt sitt hemlands löne- och förmånsvillkor. Om de arbetar här en längre tid ska det arbete de utför i Sverige gälla under svenska kollektivavtal. Varje gång en individ byter byggarbetsplats i Sverige ska utstationeringsregistret uppdateras¹.

Kredittagaren ska inhämta dokumentation som visar att relevant Entreprenörs anmälan till Arbetsmiljöverkets utstationeringsregister har gjorts (om Entreprenören är tjänstemottagare och har anlitat företag med utstationerad arbetskraft enligt lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare).

¹ Beskrivning från: Arbetsplatskontroller Byggföretagens undersökning av byggarbetsplatser 2023